

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО
РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ КИКИНДА
2010-2014**

Општина Кикинда, јануар 2010.године

САДРЖАЈ	страна
Увод	3
• Уводна реч Председника Општине Кикинда	3
• Одлука Скупштине Општине Кикинда о усвајању ЛПА	7
Сажетак (резиме) ЛПА	9
Сажетак (резиме) ЛПА на енглеском језику	11
Поглавље 1: Профил Општине Кикинда	13
Поглавље 2: Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у Општини Кикинда	18
Поглавље 3:Анализа ситуације и спорна питања из ибеглих и интерно расељених лица	26
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе	34
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	35
Поглавље 6: Активности–Задаци за реализацију ЛПА	37
Поглавље7: Ресурс/буџет	44
Поглавље 8: Аранжмани за примену	45
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	47

Увод

Општина Кикинда својим досадашњим деловањем доказала је да настоји да обезбеди услове за квалитетно и трајно решавање интеграције избеглих и интерно расељених особа. Локална самоуправа намерава да својим суграђанима - избеглим и интерно расељеним лицима, обезбеди могућности за што квалитетнији живот у локалној заједници.

Главни правац нашег опредељења, формулисан у овом документу, односи се на обезбеђење услова за локалну интеграцију решавањем основних потреба избеглих и интерно расељених лица и њихових породица.

Основни циљ локалне интеграције је обезбеђивање могућности избеглим и интерно расељеним лицима за економску и социјалну равноправност и за достојанствен живот у заједници.

Посебно истичем да је један од приоритета свих нас који управљамо овом општином да обезбедимо боље услове живота за све избегле и интерно расељене који су нашли уточиште у општини Кикинда.

Моји сарадници и ја знамо да је најтежа прекретница у животу напуштање свог огњишта, разумемо муку која настаје кад целу имовину, стицану годинама, ставите у један кофер, или завежљај и упутите се ка непознатом у жељи да сачувате голи живот, свој и своје породице.

Управо због тога, желим да наше животе красе мир, толеранција, благостање и љубав према ближњима, те да заједничким снагама допринесемо просперитету нашег града и свих наших села.

Нека овај документ буде полазна станица на том путу пуном искушења које ћемо заједно са успехом пребродити.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ КИКИНДА
Илија Војиновић

Шта је Локални план акције за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих¹ и интерно расељених лица² (ИРЛ) подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значаја за живот избеглих и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) у Општини Кикинда, настао је као резултат учешћа у Пројекту Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица.

Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих и ИРЛ.

Пројекат финансира Европска унија, а корисници Пројекта су институције Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица: Комесеријат за избеглице Републике Србије (КИРС), Министарство за Косово и Метохију (МинКиМ) и Министарство рада и социјалне политике (МРСП), као и друга надлежна министарства, општинска повереништва за избегла и интерно расељена лица и одабране општине/градови.

Стратешки облик Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област³. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

¹Према Конвенцији УН статусу избеглице (1951), **избеглица** је особа која из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила је своју државу и не

може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>).

5

²**интерно расељене особе** су оне које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што

налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони,

међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права. ([http://www.articlevord.org/index.php/Displaced person](http://www.articlevord.org/index.php/Displaced%20person)).

Локални план акције за унапређење положаја избеглица и ИРЛ доноси се на период од **5** година, са детаљном разрадом активности за **2010. и 2011.** годину.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кикинда, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- **Локални** – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- **Партиципативан** – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- **Утемељен на реалним околностима**, расположивим ресурсима и потребама унапређења положаја избеглих И интерно расељених;
- **Прилагођен ситуацији** у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- **Користи савремене методе** планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- **Подстиче одговоран однос** различитих друштвених актера у локалној заједници;

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних података о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у Општини **Кикинда** коришћени су следећи извори: резултати интервјуа са потенцијалним корисницима/цама и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извештај и документи, подаци Комесеријата за избеглице Републике Србије, Општинског повереништва за избеглице, Црвеног крста, локалних невладиних организација итд. Процес израде Плана спроведен је у периоду септембар-децембар 2009. год.

**Одлука⁴ Скупштине Општине Општине Кикинда
о усвајању Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих И интерно
расељених лица**

⁴Ова одлука се у документ уноси након усвајања ЛПА на седници Скупштине

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кикинда, формиран је општински Савет за миграције који чине представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице, институција система које се на локалном нивоу баве питањима за избегла и интерно расељених; невладиних организација које делују у локалној заједници и Комесаријата за избеглице Републике Србије .

Улога Савета била је да:

- Унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке организоване од стране донатора;
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним лицима;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- Ради на писању завршног документа;
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини општине на усвајање.

Чланови/ице Савета за миграције општине Кикинда лица су:

1. **Илија Војиновић**, председник Општине Кикинда, председник Савета
2. **Гордана Булатовић**, Помоћница председника општине из области социјалне заштите, члан Савета
3. **Љубан Средић**, секретар Секретаријата за стамбено комуналне послове и урбанизам, члан Савета
4. **Гордана Пажин**, секретар Секретаријата за друштвене делатности, члан Савета
5. **Мирјана Барошевић**, директор Центра за социјални рад, члан Савета
6. **Представник Избеглица и ИРЛ** са територије општине Кикинда, члан Савета
7. **Предраг Војиновић** повереник Комесаријата за избеглице, секретар Савета

РЕЗИМЕ

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) у Општини Кикинда (2010-2014) је документ који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота избеглих и ИРЛ. Локални акциони план (ЛАП) је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја избеглих и ИРЛ. Усмерен је на све особе које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама које то ствара, а живе на територији Општине Кикинда (са статусом избеглог и ИРЛ око 200 лица)

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИРЛ је:

Побољшати социјално-материјални положај избеглих и интерно расељених лица у општини Кикинда путем програма за економско оснаживање породица кроз трајно решавање стамбеног питања најугроженијих породица и одрживих програма за унапређење њихове интеграције у локалну заједницу.

Специфични циљеви:

1. У периоду од 2010. до краја 2014. год. трајно решити стамбено питање за најмање 70 породица избеглих и ИРЛ подстанара, откупом најмање 70 одговарајућих домаћинстава са окућницом;
 - У току 2010. год. – најмање 15 домаћинстава са окућницом за 15 породица;
 - У току 2011. год. – најмање 15 домаћинстава са окућницом за 15 породица;
 - У току 2012. год. – најмање 15 домаћинстава са окућницом за 15 породица;
 - У току 2013. год. – најмање 15 домаћинстава са окућницом за 15 породица;
 - У току 2014. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица.

2. У периоду од 2010. до краја 2014. год. трајно решити стамбено питање за најмање 50 породица избеглих и ИРЛ, кроз доделу пакета грађевинског материјала за извођење радова на властитом стамбеном објекту, купљеном од сопствених средстава ради побољшања услова становања :
 - У току 2010. год. – најмање 15 пакета грађевинског материјала за 15 породица;
 - У току 2011. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2012. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2013. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2014. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица.

3. У периоду од 2010. до краја 2014. год. трајно решити стамбено питање за најмање 40 породица избеглих и ИРЛ, које имају започет, недовршен стамбени објекат, доделом пакета грађевинског материјала:
 - У току 2010. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2011. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2012. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2013. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица;
 - У току 2014. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица.

4. Обезбедити помоћ у **економском оснаживању** 20 породица кроз програме пољопривредног развоја у виду доходне активности у области повртарства, ратарства, сточарства као и обуку такође 20 породица кроз 4 циклуса у периоду 2010-2014. у сарадњи са Покрајинским фондом за развој, Јавном агенцијом за пољопривреду и малу привреду општине Кикинда, Националном службом за запошљавање за **започињање сопственог бизниса** из ових области.

5. У периоду од 2010. до 2014. год.у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање Кикинда, Агенцијом за развој општине Кикинда, покрајинским Секретаријатом, невладиним организацијама, укључити избеглице и ИРЛ у актуелне програме **преквалификације, доквалификације** и тиме им побољшати могућности за запошљавање.

За овај специфични циљ Савет ће направити детаљан план активности када конкретни програм буде актуелан.

За реализацију Локалног плана у периоду 2010-2014. год. процена о висини средстава потребних за реализацију ЛАП-а радиће се за сваку годину посебно, односно сваки од специфичних задатака који су идентификовани. Такође планира се да се већи део средстава обезбедити путем учествовања на конкурсима расписаних од стране разних институција и донатора.

Локални план, као свој саставни део има планиране активности за имплементацију и за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

Детаљне годишње планове за сваки наредни период након 2010. године припремаће Савет за миграције и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама.

SUMMARY

Local Action Plan for improvement of status of refugees and internally displaced persons (IDP) in the Municipality of Kikinda (2010 – 2014) is a document stating longterm determination of Local Authorities to improve life conditions and possibility of integration of refugees and internally displaced persons in the local community. Local Action Plan (LAP) is based on comprehensive analyses of the situation relevant to improvement of the status of refugees and IDP. It is directed to all people living on the territory of the Municipality of Kikinda, affected by forced migrations and existential difficulties they create (1230 persons).

General objective of Local Action Plan for improvement of the status of refugees and IDP is:

Improved social and material status of refugees and internally displaced persons in the Municipality of Kikinda through programs for permanent solution of the housing problem for the most imperilled families and sustainable programs for improvement of their integration in the local community.

Specific goals:

1. From 2010 till the end of 2014, permanently resolve the housing problem of at least 70 families of refugees and IDP, by buying out 70 suitable homes with crofts:

During 2010 – at least 15 rural/suburban homes for 15 families;

During 2011 – at least 15 rural/suburban homes for 15 families

During 2012 – at least 15 rural/suburban homes for 15 families;

During 2013 – at least 15 rural/suburban homes for 15 families;

During 2014 – at least 10 rural/suburban homes for 10 families.

2. From 2010 till the end of 2014, permanently resolve the housing problem for at least 50 refugee or IDP families, by supplying them with packages of construction material for adaptation of their own houses in order to improve their life conditions:

During 2010 – at least 15 packages of construction material for 15 families;

During 2011 – at least 10 packages of construction material for 10 families;

During 2012 – at least 10 packages of construction material for 10 families;

During 2013 – at least 10 packages of construction material for 10 families;

During 2014 – at least 5 packages of construction material for 5 families.

3. From 2010 till the end of 2014, permanently solve the housing problem of at least 40 refugee and IDP families who have unfinished houses, by supplying them with packages of construction material:

During 2010 – at least 10 packages of construction material for 10 families;

During 2011 – at least 10 packages of construction material for 10 families;

During 2012 – at least 10 packages of construction material for 10 families;

During 2013 – at least 5 packages of construction material for 5 families;

During 2014 – at least 5 packages of construction material for 5 families.

4. Provide help in economic strengthening of 20 families through agriculture development programs in the form of activity that brings income, in the area of field and vegetable crops and stock breeding, as well as education of 20 families in 4 cycles in the period of 2010-2014, in cooperation with the Provincial Development Fund, Public Agency for Agriculture and Small-scale Economy of the Municipality of Kikinda, and the National Employment Agency, for the purpose of private business start up in this field.

5. From 2010 to 2014, in cooperation with the National Employment Agency, Employment Council of Kikinda, Agency for development of the Municipality of Kikinda, provincial Secretariat and nongovernmental organizations, incorporate refugees and IDP in current programs of professional training and self-employment, widening their options for employment.

For this specific goal, the Council will make a comprehensive plan of activities when the program becomes active.

For the purpose of realization of the Local Action Plan in the period 2010 – 2014, estimates of required means will be done annually, for each specific goal. Also, the major part of the means will be obtained by applying for funds with various institutions and donors.

The Local plan comprises planned activities for implementation and monitoring and evaluation of activities.

Comprehensive annual plans for each period after 2010 will be prepared by the Council for migrations and permanent solutions, in active consultations with the operative structures.

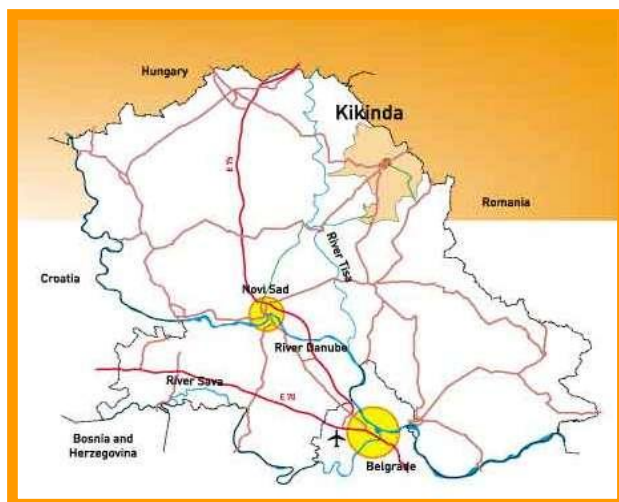
ПОГЛАВЉЕ 1.

ПРОФИЛ ОПШТИНЕ КИКИНДА

Општина Кикинда налази се у северном делу Баната на укупној површини од 782 км² у којој живи 67002 становника.

Обухвата град Кикинду и 9 насељених места: Банатску Тополу, Банатско Велико Село, Башаид, Иђош, Мокрин, Наково, Нове Козарце, Руско Село и Сајан.

Просечна ширина територије општине Кикинда правац запад-исток је око 25 км, а дужина север-југ око 35 км. Њен центар град Кикинда заузима простор између 45° и 31" северне географске ширине и 20° и 20" источне географске дужине, са просечном надморском висином од 82 м.

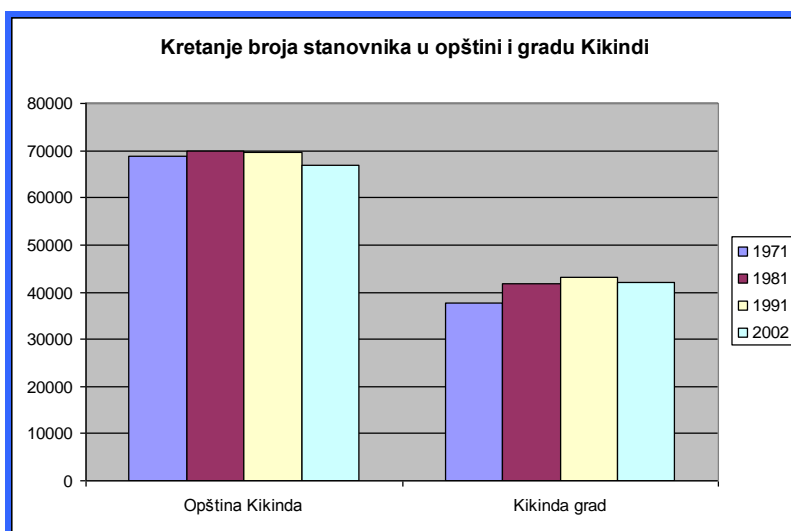
Општина Кикинда се налази на граници са Републиком Румунијом. У њеној непосредној близини налази се пет граничних прелаза (Хоргош и Тала – међународни прелази са Мађарском; Наково и Врбица – међугранични прелази са Румунијом; Српска Црња – међународни гранични прелаз). Од границе са Републиком Мађарском општина Кикинда је удаљена 50 километара. Удаљена је од Београда 127 км, Новог Сада 110 км, Суботице 105 км, а од међународног аеродрома Сурчин 150 км.

Општина Кикинда је и седиште Севернобанатског округа који обухвата општине: Кикинда, Ада, Чока, Сента, Кањижа и Нови Кнежевевац.

Демографски подаци

Према подацима пописа из 2002. године, укупан број становника у општини Кикинда је 67002. У општини постоји 10 насељених места, 9 села и град Кикинда. У општинском седишту, граду Кикинди, живи 62,6% од укупног броја становника, што представља значајну концентрацију, будући да је 1971. године овај проценат износио 55% од укупне популације општине.

Насеља у општини Кикинда и број становника у њима	1971	1981	1991	2002	%
општина Кикинда	68915	69864	69743	67002	100%
Б.Топола	1733	1382	1176	1066	1.6%
Б.Велико Село	3603	3332	3134	3034	4.5%
Башаид	4306	3864	3741	3503	5.2%
Иђош	2540	2338	2263	2174	3.2%
Кикинда	37691	41797	43051	41935	62.6%
Мокрин	7328	6567	6300	5918	8.8%
Наково	2834	2604	2525	2419	3.6%
Нови Козарци	3068	2668	2488	2277	3.4%
Руско Село	3830	3657	3510	3328	5.0%
Сајан	1982	1655	1555	1348	2.0%

Негативна стопа природног прираштаја констатно присутна у општини Кикинди и повећава се из године у године. Овај вишедеценијски тренд је довео до погоршања старосне структуре у општини.

Општина Кикинда	1993	1997	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2006
Наталитет	11,0	8,9	8,6	8,9	9,5	9,8	9,5	9,8	9,1
Морталитет	12,9	13,8	14,7	15,0	14,8	15,0	15,3	15,5	15,2
Природни прираштај	-1,9	-4,9	-6,1	-6,1	-5,3	-5,2	-5,8	-6,7	-6,1

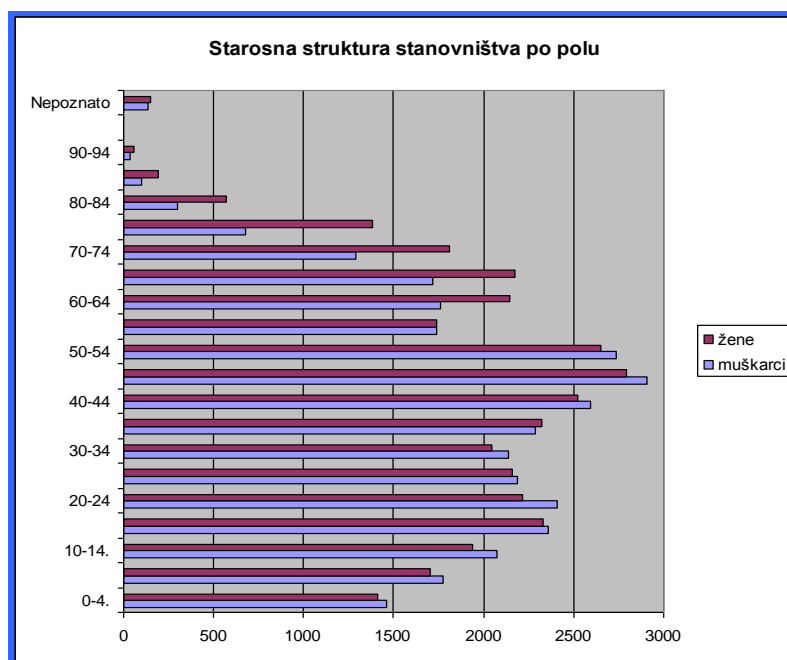
Анализа структуре становништва по великим добним групама указује на неповољну старосну структуру становништва са високим индексом старења од 1.0, који је у четири насеља већи (Банатско Велико Село, Наково, Сајан и Нови Козарци).

Процес старења у општини Кикинда дошао је до границе критичности, јер је индекс старења дошао до односа 1:1 (однос броја лица преко 60 година и броја лица испод 20 година).

Старије средовечно и старо становништво чини 51% укупне популације у општини.

Добна група од 0-19 година чини 22.5% укупног становништва. Удео ове добне групе је знатно опао у односу на 1971. годину када је износио 31%, али је још увек нешто виши од војвођанског просека (18%).

Што се полне структуре тиче, што је горња граница виша, већи је број жена од мушкараца.

У општини Кикинда већину укупног становништва чине Срби. Према попису из 2002. године, Срби чине 76.43% становништва, док од осталих народа има највише Мађара, који чине 12.85% становништва. Мађари су већина у насељеном месту Сајан, у Банатској Тополи су нешто више од 50% становништва, а у значајном проценту их има и у Руском Селу и у граду Кикинда.

На последњем попису 2.49% становништва се изјаснило као Југословени, док Рома има 2.33%. Од осталих народа има Хрвата, Црногораца, Македонаца, Румуна И других.

НАЦИОНАЛ НА СТРУКТУРА СТАНОВНИ ШТВА	УКУПНО	СРЕБИ	ЦРНОГО РЦИ	ЈУГО СЛО ВЕН И	МАЂА РИ	МАКЕДО НЦИ	РОМИ	РУМУНИ	ХРВА ТИ	ОСТА ЛИ
Број припад ника	67002	51212	219	1670	8607	158	1564	133	240	3199
%	100	76,43	0,33	2,49	12,85	0,24	2,33	0,20	0,36	4,77

У општини Кикинда у службеној употреби су српски и мађарски језик.

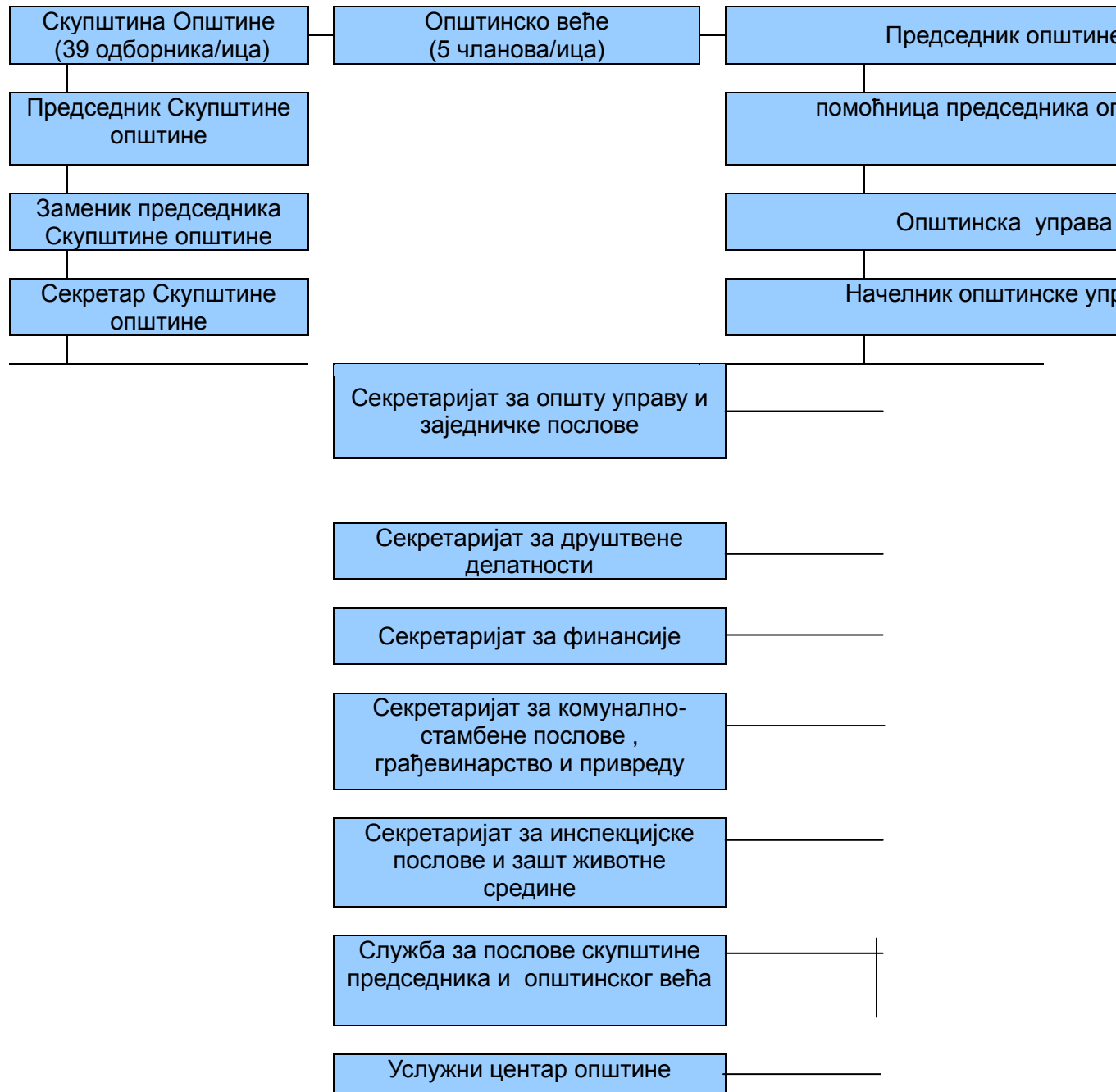
Локална економија

Период после другог светског рата, нарочито од половине шездесетих до краја осамдесетих година прошлог века, обележен је великим привредним напретком у општини Кикинда. Кикинда доживљава динамичан развој у овом периоду који је сврстава у пет најразвијенијих општина у бившој СФРЈ. Замајац напретка кикиндске регије били су велики системи у привреди. Носиоци привредног развоја, који су имали разгранате послове и партнере по целом свету, били су Ливница «Кикинда», Метално-сирћетни комбинат, фабрика црепа «Тоза Марковић», пољопривредни комбинат ИПП «Банат», хемијска индустрија «Хемик», месна индустрија «ПИК», фабрика за прераду воћа «Прима», кондиторска индустрија «Банини». Не треба занемарити чињеницу да је део предузећа «Нафтагас», које је гро производње оставривало на овом подручју, имао седиште Кикинди. Наведена предузећа су била технолошки модерна, извозно оријентисана, што је омогућавало скоро пуну запосленост и висок стандард.

Санкције и криза у протеклих 15 година су можда највише погодили Кикинду. Софтицирана привреда, ослоњена на извоз, доживела је колапс. Последице су биле драматичне: велики број радника је остао без посла, опрема је застарела, а неколико предузећа која су била понос кикиндске привреде су престала са радом.

Након 2000-те године отпочео је процес приватизације, који је и у општини Кикинда, као и у Републици уопште, текао споро и без одговарајућег социјалног програма. Транзициони период кроз који пролази и Србија, оставио је трага и у Кикинди где су приватизовани сви велики носиоци економске стабилности што је са собом донело и значајне промене на тржишту радне снаге.

4. ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА ОРГАНА ОПШТИНЕ

ПОГЛАВЉЕ 2.

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Кикинда

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица
за период 2010. - 2014.

Општина Кикинда

2.1. Подаци УНХЦР-а, Комесаријата за избеглице и Повереништва у Кикинди

Извори података о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Кикинда су:

- званични пописи и регистрације које је организовао Комесаријат за избеглице и УНХЦР
- компјутерска евиденција Повереништва општине Кикинда и Црвеног крста у Кикинди

1991-1995. године, евидентирано 8925 лица

1996. године, евидентирано још 934 тако да је укупан број 9860 лица

Укупно кроз Црвени крст и Повереништво евидентирано 10606 лица.

Од 1999 до 2000. године, пријавило се 234 лица са територије КиМ- расељено

У периоду од 1991. године до данас у општини Кикинда је према компјутерској евиденцији Повереништва за избеглице боравило око 10 000 избеглица што представља око 17% становништва и око 250 интерно расељених лица.

Због великих миграција избегличке популације тешко је прецизно утврдити колико људи, који су живели на просторима бивших југословенских република, данас живи на територији општине Кикинда.

Процена је да је око 2000 грађана ове категорије стално настањено на територији општине Кикинда, што представља око 3.5% укупног становништва општине.

2.2. Избеглице по држави порекла

Узимајући у обзир све избеглице које су у одређеном периоду боравиле у општини Кикинда, а по евиденцији Повереништва за избеглице, око 2/3 је пореклом из Босне и Херцеговине, 1/3 Хрватске, остали са КиМ

Табеларно и графички приказано је стање евидентирано у 2009. години.

Порекло избеглих и интерно расељених лица	
БиХ	869
Хрватска	282
Интерно расељени са КиМ	68
УКУПНО	1219

Долазак избеглица у општину Кикинда почео је у јуну 1991. године и континуирано трајао до 1999. године, а касније је настављен у процесу миграција из других делова Републике Србије.

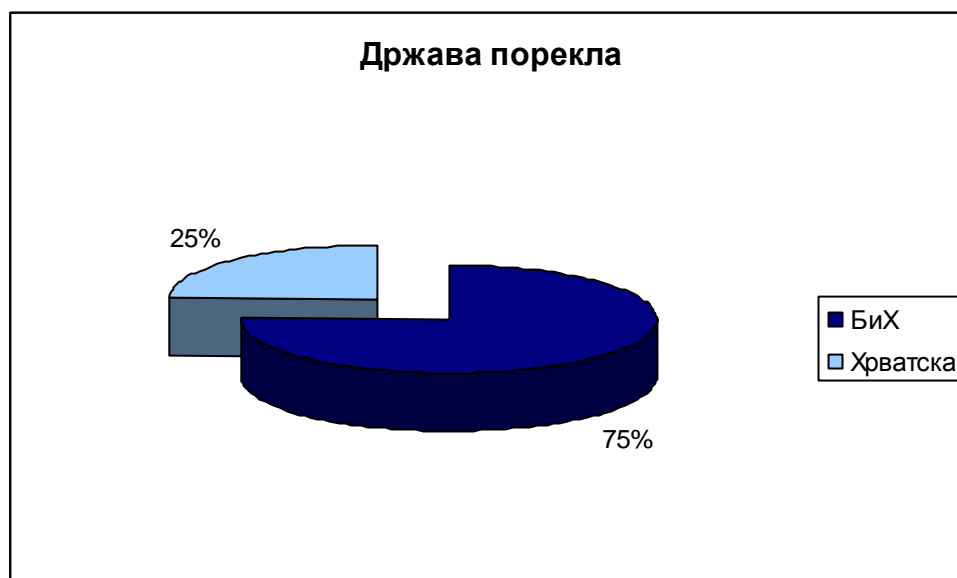
Највећи број избеглица је дошао:

- 1991.- 1992.године – након избијања ратних сукоба у бившим југословенским републикама Словенији, Хрватској и Босни Херцеговини
- после августа 1995. – као прогнани у војној операцији «Олуја»
- после децембара 1995. и у 1996. години – после потписивања Дејтонског споразума
- 1998. године - после реинтеграције

Сремско –барањске области у Хрватску.

Највећи број интерно расељених лица је дошао 1999. године након потписивања Кумановског војно-техничког споразума.

Грађани општине Кикинда, Дом здравља, Центар за социјални рад, фабрике, установе и државни органи показали су хуманост и разумевање у решавању разноврсних проблема људи у невољи.

Најзначајнију улогу у евидентирању избеглица и расподели хуманитарне помоћи одиграла је Општинска организација Црвеног крста.

У првом периоду та помоћ је стизала од грађана и предузећа наше општине, а касније и од републичких институција и међународних хуманитарних организација.

Доношењем Закона о избеглицама, априла месеца 1992. године створена је законска регулатива за формирање Општинског штаба и именовање општинског повереника Комесаријата за избеглице.

У збрињавању избеглица остварена је успешна сарадња са: Комесаријатом за избеглице, Министарством за здравље, Министарством за везе са Србима изван Србије, Министарством за рад, борчка и социјална питања, Црвеним крстом Србије, Црвеним крстом Војводине, Међународним комитетом црвеног крста, УНИЦЕФОМ, Високим комесаријатом за избеглице УН и другим хуманитарним организацијама.

2.3. Престанак избегличког статуса

Од доласка избеглица континуирано тече и процес престанка и укидања избегличког статуса. Разлози престанка статуса су:

- неподизање избегличке легитимације,
- исељење у треће земље,
- смртни случај,
- повратак у земљу порекла,
- ревизија 2004/2005.,
- добијено држављанство РС.

2.4 Подаци Комесаријата за избеглице са регистрације 2004./2005. за општину Кикинда

Последњи попис за избегла лица Комесаријат за избеглице је организовао 2004./2005. године. На том попису избеглички статус је потврђен за 665 лица у кикиндској општини и само та лица су имала могућност да направе нову (светло плаву) избегличку легитимацију.

Број евидентираних интерно расељених лица у кикиндској општини 2000. године је био 68.

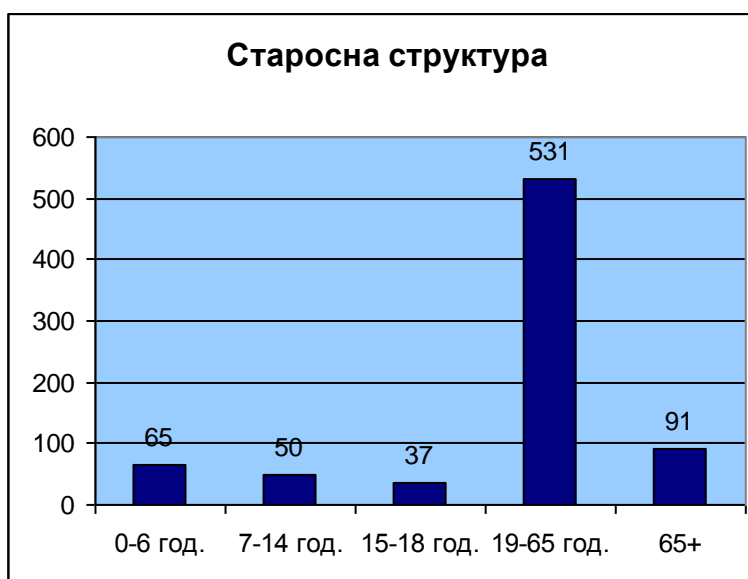
Комесаријат за избеглице је на основу тих података извршио процену по којој је на дан **18.12.2009.** год. на територији кикиндске општине било **116 избеглих и 68 интерно расељених лица.**

На основу броја укидања статуса избеглог лица ради повратка или регулисања личне карте у Србији, према подацима Повереништва за избеглице у Кикинда број лица са избегличким статусом у општини Кикинда је 116 и континуирано се смањује.

Приказане табеле представљају скуп података о избеглицама и ИРЛ који су учествовали у анкети коју је спровело Повереништво општине Кикинда. Од укупно 1219 лица која су евидентирана у Повереништву у анкети је учествовалао 775 лица

Табела 2.4.а Избеглице и расељени по старосној структури

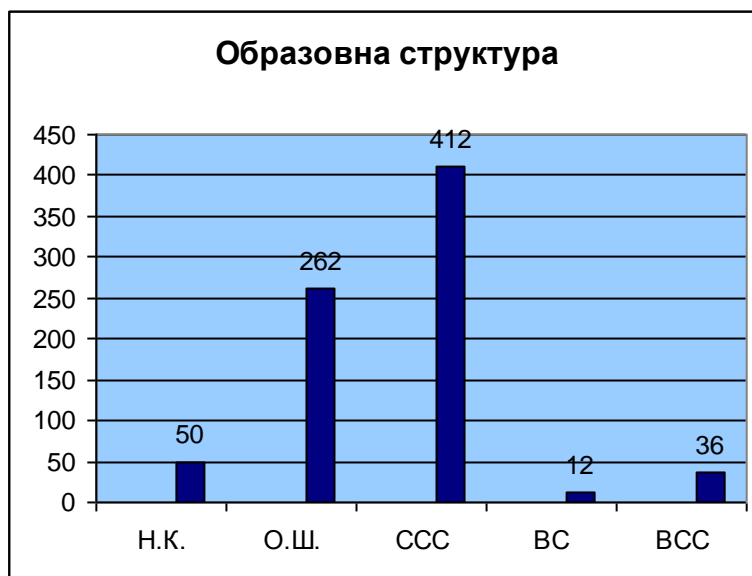
СТАРОСНА СТРУКТУРА	
0-16	65
7-14	51
15-18	37
19-65	531
65+	91
УКУПНО	775

21

Табела 2.4.б Избеглице и расељени по образовној структури

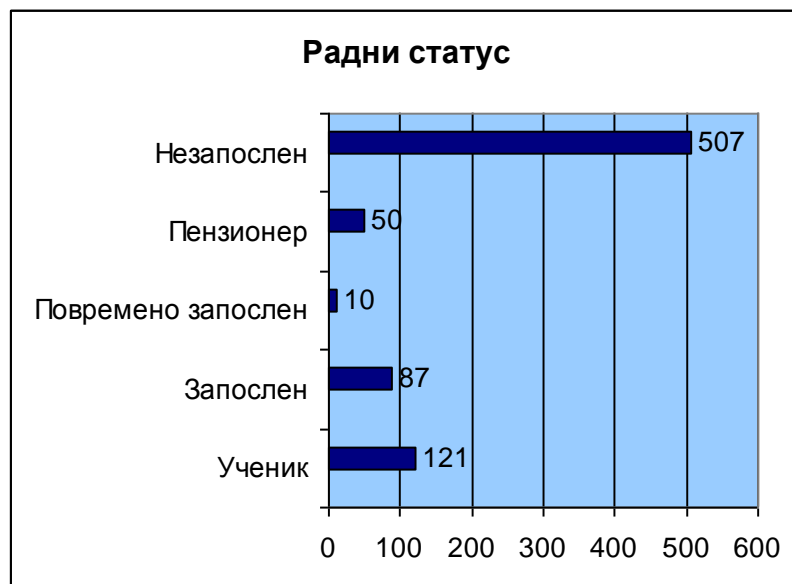
ОБРАЗОВНА СТРУКТУРА	
Без школе	3
Непотпуна основна школа	50
Основна школа	262
Средња школа	412
Виша школа	12
Висока школа	36
УКУПНО	775

22

Табела 2.4.и Избеглице и расељени по радном статусу

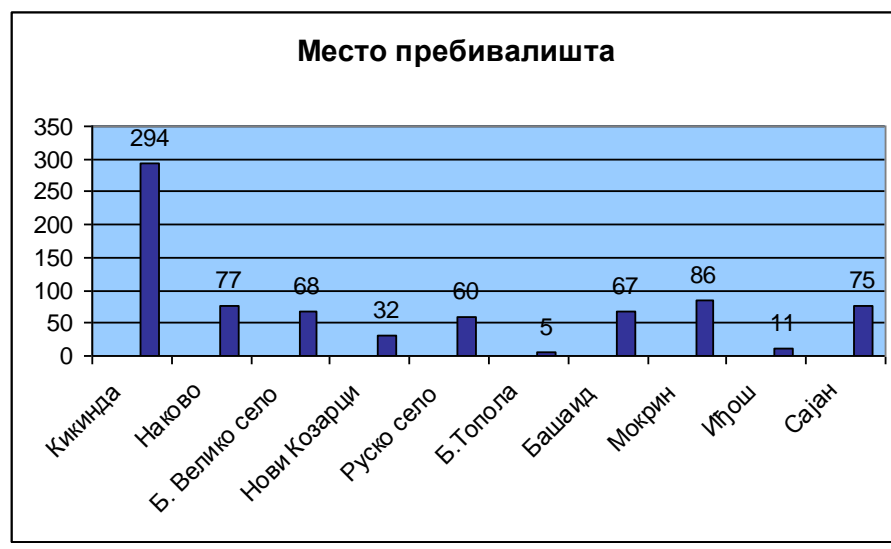
РАДНИ СТАТУС	
Ученик	121
Запослен	87
Повремено запослен	19
Пензионер	50
Незапослен	498
УКУПНО	775

**Табела 2.5 Избеглице по месту
боравка**

МЕСТО ПРЕБИВАЛИШТА	
Киkinда	294
Наково	77
Банатско Велико село	68
Нови Козарци	32
Руско село	60
Банатска Топола	5
Башаид	67

Мокрин	86
Иђош	11
Сајан	75
УКУПНО	775

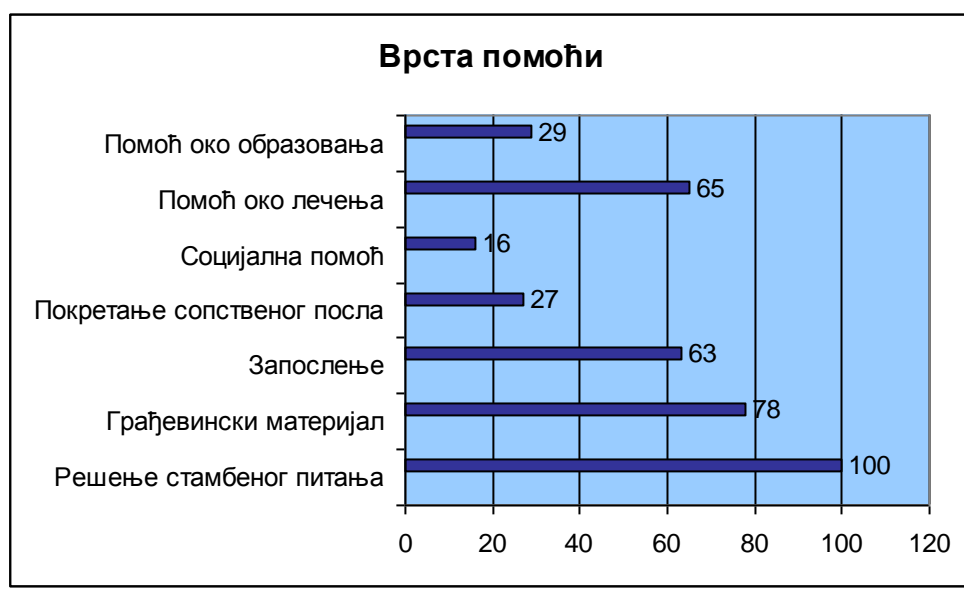
2.6. Резултати упитника спроведеног у новембру 2009. године међу избеглим и интерно расељеним лицима у Општини Кикинда

Са циљем да се направи боља база података и успостави боља комуникација са избеглим и ИРЛ, Повереништво општине Кикинда спровело је упитник у свим местима општине, а одговори добијени упитником представљају најновије податке о проблемима ове популације.

Број домаћинстава у којима је спроведе упитник-227
Број лица који је евидентиран упитником -775

2.6.a Врсте помоћи за коју су као најпотребније изјаснили испитаници

ВРСТА ПОМОЋИ	
Решење стамбеног питања	100
Грађевински материјал	78
Помоћ око лечења	65
Запослење	63
Помоћ око образовања	29
Покретање сопственог посла	27
Социјална помоћ	16
УКУПНО	378

25

ПОГЛАВЉЕ 3.

Анализа ситуације, стања, закључци и спорна питања

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа:

- *Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу,*
- *Анализу стања (SWOT),*
- *Анализу заинтересованих страна и*
- *Анализу проблема.*

Анализа или Преглед документације

о ширем радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа Општине Кикинда и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у Општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002);
- Локална стратегија одрживог развоја општине Кикинда(2009);
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012;
- Национална стратегија запошљавања 2005-2010;
- Стратегија развоја социјалне заштите општине Кикинда 2008-2012;

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама¹. С обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, сачињен је Предлог Закона о изменама и допунама Закона о избеглицама, али он још није усвојен.

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кикинда:

- Стратегија одрживог развоја Општине Кикинда,
- Стратегија социјалне заштите Општине Кикинда
- Локални акциони план за младе и
- Просторни план општине Кикинда.

У локалним стратешким документима избегла и ИР лица су поменути као посебно осетљива друштвена група, али нису препозната као приоритетно угрожена, јер се број лица са формалним статусом избеглице стално смањује због регулисања држављанства и добијања личне карте, па су ова лица по стицању личне карте равноправна са домицилним становништвом у коришћењу свих облика помоћи и подршке. Проблеми и потребе избеглих и ИР лица се не посматрају изоловано од осталих угрожених група. Тако су идентификоване следеће области као проблеми ове категорије грађана, а то су:

- Нерешено стамбено питање и неадекватни услови становања;
- Незапосленост;
- Социјална угроженост.

26

На основу ових идентификованих проблема могу се поставити следећи циљеви:

- Стамбено збрињавање (завршетак започете градње и адаптација постојећих објеката);
- Унапређење и подстицање запошљавања;
- Повећање стандарда живота.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, представља документ који се специфично бави интеграцијом ове популације у локалну заједницу.

Најважнији пројекти и програми за избегла и ИРЛ који су до сада реализовани у или се реализују у Општини Кикинда

¹ „Службени гласник РС“, бр. 18/92; „Службени лист СРЈ“, бр. 42/2002; „Службени гласник РС“, бр. 45/2002

Табела 3.1: Преглед програма и пројеката за избегле и ИРЛ у Општини Кикинда у периоду од 2005-2008.године

На територији општине Кикинда у последњих неколико година успешно је реализовано више **програма у области социјалне заштите**, пре свега у програмима намењеним збрињавању избеглих, расељених и прогнаних лица. Део програма и пројеката су реализовани уз помоћ разних **донатора**.

донатор/партнер општине Кикинда у реализацији пројекта	износ донације/учешће општине у издвајањима за пројекат	програм,пројекат
Дански Савет за избеглице- општина Кикинда- Републички комесарија за избеглице 2005. године	донација 320 000 динара	Опремање Канцеларије за избеглице у општини Кикинда и опремање општинских служби за што ефикаснију помоћ и услугу за ову категорију становништва.
Немачка хуманитарна организација „Хелп“ и Европска агенција за реконструкцију- општина Кикинда- Републички комесаријат за избеглице- 2006. година	донација 28 милиона динара	Донаторски програм „Подршка Националној стратегији затварања колективних центара“- изграђена је зграда за расељена и прогнана лица са 35 станова.
Немачка хуманитарна организација „Хелп- Општина Кикинда- Републички комесаријат за избеглице – 2007. године	донација 1 120 000 динара	реконструкција и опремање Павиљона Геронтолошког центра за смештај расељених и прогнаних лица
Невладина организација ИНТЕРСОС- општина Кикинда- републички комесаријат за избеглице- 2007. године	донација 3 200 000 динара	Куповина 6 кућа за избегла и прогнана лица
Шведска хуманитарна помоћ - општина Кикинда- републички комесаријат за избеглице- 2007. године	донација 2 300 000	Куповина 6 кућа у насељеном месту Башаид за избегла и прогнана лица
Невладина организација ИНТЕРСОС-општина Кикинда- републички комесаријат за избеглице- 2008. године	Донација 10 200 000 динара,	Куповина 17 кућа за избегла и прогнана лица.

***Најважнији закључци* Анализе документације су следећи:**

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална стратешка документа Општине указују на проблем избеглих и интерно-расељених лица у Општини Кикинда као и начин њихове интеграције у локалну

заједницу.

- Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: становање, економско оснаживање, лична документација, спајање раздвојених породица и социјално-правна подршка. Ови програми и пројекти дају директиве и за будући рад на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица.

28

Анализа стања²

У локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашних активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

	СНАГЕ	СЛАБОСТИ
--	--------------	-----------------

² SWOT анализа

У Н У Т Р А Ш Њ Е	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Подршка општинске управе ❖ Усвојена стратегија одрживог развоја ❖ Искуство у партнерским пројектима ❖ Стручност чланова Савета за миграције у различитим областима од значаја за циљну групу ❖ Повереништво за избеглице, Центар за социјални рад, Месне заједнице ❖ Постојање кућа за продају ❖ Заинтересованост избеглих за откуп кућа ❖ Постојање земљишта за изградњу ❖ Сарадња са <ul style="list-style-type: none"> ○ Комесаријатом за избеглице ○ Покрајинским Фондом, ○ СДФ-ом, ○ Новосад. хуманитар. центром ○ ХЦИТ-ом ○ УНХЦР-ом, Интерсосом, Визијом 	<ul style="list-style-type: none"> • Ограничена средства локалне самоуправе • Недостатак средстава предвиђених за инфраструктурно опремање на локацијама где би се градили објекти намењени овим групама • У стратегији социјалне заштите избеглице нису препознате као приоритетно угрожена категорија • Општа незапосленост • Недостатак повезаности база различитих институција • Недовољна информисаност шире локалне јавности о питањима избеглих и ИР лица
	МОГУЋНОСТИ	ПРЕПРЕКЕ
С П О Љ А Ш Њ Е	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Политичка воља ❖ Опредељења средства у буџету локалне самоуправе и Републике ❖ Интезивирање сарадње са Комесаријатом ❖ Сарадња са покрајинским Фондом ❖ Интезивирање сарадње са другим потенцијалним донаторима ❖ НИП ❖ Програми националне службе за запошљавање: доквалификација, преквалификација и самозапошљавање 	<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање законске регулативе која ваљано третира питања избеглих и ИР лица • Општа економска криза • Спора имплементација националних стратегија • Недовољан број пројеката за специфичне групе (стари, инвалиди) • Нерасполагање сопственом имовином од стране локалне самоуправе • Смањење донаторских фондова намењених избеглим и ИР лицима • Питање избеглих и ИР лица није у фокусу шире јавности

Најважнији закључци ове анализе су:

Локална заједница има значајне капацитете за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица.

Главне снаге локалне заједнице релевантне за питања ове популације су:

- политичка воља и подршка општинске стуктуре власти,

- стратешки приступ развоју Општине у различитим областима и
- стручност и посвећеност чланова Савета.

У даљем раду требало би **побољшати** следеће капацитете локалне заједнице:

- повезаност између база података различитих институција,
- већу видљивост проблема избегличке и расељеничке популације
- континуирано планирање наменских средстава у буџету локалне самоуправе за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица.

Најзначајније **спољашње могућности**, које из ширег друштвеног окружења делују на питања избеглих и интерно расељених у локалној средини су:

- политички консензус на националном нивоу за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица,
- активности и програми КИРС-а,
- приступ ИПА фондовима.

Као важне **препреке** из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања, идентификоване су следеће:

- светска економска криза
- актуелна законска регулатива која не третира питања избеглих и интерно расељених на одговарајући начин,
- смањење донаторских фондова намењених овим питањима и
- непостојање интересорног приступа овим питањима на националном нивоу.

Анализа заинтересованих страна

Овом анализом идентификују се кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кикинда, које су диференциране на:

- ❖ крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглих и интерно расељених лица) и
- ❖ кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИРЛ су:

- **Избегла и ИРЛ у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање** У приватном смештају има више од 70 породица.
- **Избегла и ИРЛ која живе у сопственим безусловним објектима, а немају средства за адаптирање објеката чиме би значајно утицали на побољшање квалитета живота** – више од 50 породица је заинтересовано за грантове грађевинског материјала, што говори о великој потреби да се овај програм спроводи.
- **Избегла и ИРЛ која немају средства да заврше започету стамбену изградњу** – један број породица (40) је започео изградњу објеката који се данас налазе у некој од фаза изградње.
- **Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих и ИРЛ** - У питању су породице које имају пет и више чланова. Неке од ових породица су до сада биле корисници програма грађевинских грантова и других програма у којима су управо из разлога њихове бројности имали предност. Међутим, још увек постоји значајан број породица које нису решиле своје стамбено и друга питања.
- **Породице избеглих и ИРЛ чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју** – Неке од ових породица су укључене у локална удружења/НВО особа са инвалидитетом и/или родитеља деце са сметњама у развоју и корисници су програма које ова удружења/НВО спроводе.
- **Самачка старачка домаћинства** без прихода или са минималним приходима
- **Самохране родитељи у популацији избеглих и ИРЛ** – Поред самосталне бриге о деци, суочени су са економским и стамбеним проблемима. У укупном броју доминирају самохране мајке са једним или више деце.
- **Незапослена, радно способна избегла и ИРЛ** – Нема званичне евиденције ових особа, јер Национална служба за запошљавање не води посебну евиденцију. Код незапослених посебно се издвајају незапослена лица старија од 50 година и млађа незапослена лица предузетнички оријентисана.

Општинска управа, обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници.

Повереништво за избеглице, као део Општинске управе врши поверене послове, у оквиру своје основне делатности и координацију различитих програма који се односе на помоћ избеглим и ИРЛ.

Одељење за урбанизам и Агенција за стамбену изградњу у оквиру своје основне делатности, као и помоћ у програмима и пројектима директно намењеним стамбеној изградњи за избегла и интерно расељена лица.

31

Кључни партнери локалној самоуправи су:

Центар за социјални рад општине Кикинда у оквиру својих надлежности прописаних законом као и Правилником на нивоу Општине обавља одређене активности и пружа услуге из области социјалне заштите. Према Закону о социјалној заштити право на материјално обезбеђење породице као и помоћ и негу другог лица, могу да остваре само она лица која имају **важећу личну карту са пребивалиштем у општини Кикинда**. Интерно расељена лица су по природи ствари држављани Србије и на њих се примењују прописи као и на домицилно становништво. У ЦЗСР није могуће евидентирати лица у погледу њиховог избегличког статуса али је паушална процена да око **20** породица повремено или стално остварује право на МОП док право на додатак за помоћ и негу другог лица остварује око **10**

особа.

Црвени Крст - кроз своју основну делатност

Национална служба за запошљавање – филијала Кикинда кроз националне програме samozapošljavanja и запошљавања, даје одређене приоритете и избеглим и ИРЛ.

Образовне институције (основне и средње школе). - укључују у образовни систем избегле и ИРЛ под једнаким условима као и за све друге ученике.

Здравствене институције – Дом здравља пружа различите услуге из свог домена рада.

КИРС (Комесаријат за избеглице Републике Србије), - обавља координацију различитих програма за избегле и интерно расељене, преко повереника и кроз сарадњу са локалном самоуправом.

Покрајински фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и интерно расељеним лицима – спроводи различите програме помоћи намењене избегличкој и расељеничкој популацији која живи на територији Покрајине Војводине

Међународне и домаће НВО – УНХЦР, Интерсос, Визија, ИОМ, СДФ, ХЦИТ, НХЦ и друге, чија се активност огледа у имплементацији донаторских програма у области становања, доходовних делатности и правне помоћи.

Министарство рада и социјалне политике- кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање свих законом предвиђених права у овој области за ИР и избегла лица.

Анализа проблема је показала да су **главни проблеми избеглих и ИР лица** у Општини:

- **Нерешено стамбено питање.** Овај проблем имају избегла и ИРЛ која станују у приватном смештају (проблеми плаћања закупа и режијских трошкова) и лица која живе у сопственим објектима (неусловни објекти, недовршени објекти или мали стамбени простор).
- **Незапосленост.** Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост и избеглих и ИРЛ. Већина избеглих и ИРЛ се бави привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији.
- **Недостатак материјалних средстава.** Изрежен је у већем делу избегличке и расељеничке популације а посебно код старачких домаћинстава, самохраних родитеља, породица чији су члан/ови ОСИ, хронично болесне особе и/или деца са сметњама у развоју, где условљава и немогућност квалитетне здравствене заштите и неге.

33

- **Проблеми правне природе.** Тешкоће око прибављања различитих докумената из државе порекла, права из пензијског и инвалидског осигурања у држави порекла, проблеми лица која нису била на регистрацији 2004./2005. године и тиме изгубила избеглички статус па регулисање докумената у Републици Србији изискује велике трошкове, а не могу остварити ни здравствено осигурање.
- **Отежано располагање сопственом имовином у земљама и/или местима порекла.** Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али његово решавање је везано за националне институције и сарадњу Србије са бившим републикама СФРЈ.

ОПШТИ ЗАКЉУЧЦИ АНАЛИЗЕ – СПОРНА ПИТАЊА

- Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављење унапређењем положаја избеглих и интерно расељених лица, као што су: људски ресурси, одговарајућа развојна документа и стратешки приступ развоју општине, институционализоване организационе целине општинске управе чији је мандат унапређење развојних процеса у Општини (на пример, Агенција за развој) и различите механизме за подстицање развоја (локални фондови, јавни конкурси итд.).

Потребно је ове већ постојеће механизме и структуре и њихове активности повезати са унапређењем положаја избеглих и интерно расељених.

- Избегла и ИРЛ су врло хетерогена група са разноврсним потребама.

Неопходно је да се издвоје приоритети на које ће овај локални план покушати да одговори, као и да се подстиче активизам и конструктивна сарадња самих корисничких група у процесу реализације Плана.

- Озбиљност и обим проблема са којима се суочава популација избеглих и интерно расељених намеће плански и фазни приступ њиховом решавању. Ово се нарочито односи на проблем становања који захтева значајне ресурсе.

Неопходно је планирати решавање ових проблема кроз потпуну усклађеност програмских и финансијских аспеката плана и уз систематско издвајање дела средстава из локалног буџета и планирање начина за прикупљање средстава кроз различите нове пројекте или привлачење већ постојећих донаторских и кредиторских пројеката.

ПОГЛАВЉЕ 4.

Приоритетне групе

Критеријуми за избор приоритетних група оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИР лица у Општини Кикинда су следећи:

- Стамбена и егзистенцијална угроженост циљне групе;
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;

- Хитност решавања проблема;
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком;
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем.

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кикинда су:

1. Избегла и ИРЛ која немају трајно решено стамбено питање било да живе у приватном смештају или у сопственим недовршеним или неусловним објектима.
2. Незапослена, радно способна избегла и ИРЛ,

Најугроженија избегла и ИРЛ у оквиру претходних приоритета :

- Породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особе и/или деца са сметњама у развоју;
- Самохрани родитељи без сталних прихода
- Самачка старачка домаћинства без сталних прихода
- Вишечлане и вишегенерацијске породице;
- Жене
- Роми.

Приоритетни проблеми

- *Нерешено стамбено питање.*
- *Незапосленост.*
- *Недостатак материјалних средстава.*
- *Здравствени проблеми*

ПОГЛАВЉЕ 5.

Општи и специфични циљеви

ОПШТИ ЦИЉ

ПОБОЉШАТИ СОЦИЈАЛНО - МАТЕРИЈАЛНИ ПОЛОЖАЈ ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ КИКИНДА ПУТЕМ ПРОГРАМА ЗА ЕКОНОМСКО ОСНАЖИВАЊЕ КРОЗ ТРАЈНО РЕШАВАЊЕ СТАМБЕНОГ ПИТАЊА НАЈУГРОЖЕНИЈИХ ПОРОДИЦА И ОДРЖИВИХ ПРОГРАМА ЗА

УНАПРЕЂЕЊЕ ЊИХОВЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ У ЛОКАЛНУ ЗАЈЕДНИЦУ

Специфични циљеви:

1. У периоду од 2010. до краја 2014. год. трајно решити стамбено питање за најмање 70 породица избеглих и ИРЛ подстанара, откупом најмање 70 одговарајућих домаћинстава са окућницом;

- У току 2010. год. – најмање 15 домаћинстава са окућницом за 15 породица;
- У току 2011. год. – најмање 15 домаћинстава са окућницом за 15 породица;
- У току 2012. год. – најмање 15 домаћинстава са окућницом за 15 породица;
- У току 2013. год. – најмање 15 домаћинстава са окућницом за 15 породица;
- У току 2014. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица.

2. У периоду од 2010. до краја 2014. год. трајно решити стамбено питање за најмање 50 породица избеглих и ИРЛ, кроз доделу пакета грађевинског материјала за извођење радова на властитом стамбеном објекту, купљеном од сопствених средстава ради побољшања услова становања :

- У току 2010. год. – најмање 15 пакета грађевинског материјала за 15 породица;
- У току 2011. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
- У току 2012. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
- У току 2013. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
- У току 2014. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица.

3. У периоду од 2010. до краја 2014. год. трајно решити стамбено питање за најмање 40 породица избеглих и ИРЛ, које имају започет, недовршен стамбени објекат, доделом пакета грађевинског материјала:

- У току 2010. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
- У току 2011. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
- У току 2012. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
- У току 2013. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица;
- У току 2014. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица.

35

4. Обезбедити помоћ у **економском оснаживању** 20 породица кроз програме пољопривредног развоја у виду доходовне активности у области повртарства, ратарства, сточарства као и обуку такође 20 породица кроз 4 циклуса у периоду 2010-2014. у сарадњи са Покрајинским фондом за развој, Јавном агенцијом за пољопривреду и малу привреду општине Кикинда, Националном службом за запошљавање за **започињање сопственог бизниса** из ових области.

5. У периоду од 2010. до 2014. год. у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање

Кикинда, Агенцијом за развој општине Кикинда, покрајинским Секретаријатом , невладиним организацијама, укључити избеглице и ИРЛ у актуелне програме **преквалификације, доквалификације** и тиме им побољшати могућности за запошљавање.

За овај специфични циљ Савет ће направити детаљан план активности када конкретни програм буде актуелан.

За реализацију Локалног плана у периоду 2010-2014. год. процена о висини средстава потребних за реализацију ЛАП-а радиће се за сваку годину посебно, односно сваки од специфичних задатака који су идентификовани. Такође планира се да се већи део средстава обезбедити путем учествовања на конкурсима расписаних од стране разних институција и донатора .

Локални план, као свој саставни део има планиране активности за имплементацију и за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

Детаљне годишње планове за сваки наредни период након 2010. године припремаће Савет за миграције и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама.

ПОГЛАВЉЕ 6.

АКТИВНОСТИ - ЗАДАЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛАП-а

Специфични циљ1: У периоду **2010.** откуп најмање 15 домаћинстава са окућницом за најмање 15 породица.

Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси	Носилац	Партнери у реализацији
-----------	--------------------	--------------------	------------	------------------	---------	------------------------

	је (од - до)			Буџет локалне самоу праве	Остал и извор и	активн ости	
1.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	други и трећи квартал 2010. године	одобрена средства	потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
1.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за откуп	четврти квартал 2010.	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурса документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
1.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	четврти квартал 2010.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
1.4. Обилазак сеоског или приградског домаћинства које су корисници предложили за откуп	четврти квартал 2010	Посећено одговарајуће домаћинство	записник са лица места			Комисија	
1.5. Разматрање пријава и доношење одлуке о избору корисника домаћинства	четврти квартал 2010.	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука			Комисија и Савет	
1.6. Закључива	четврти квартал	закључени уговори	потписан и уговори			Корисници	

ње уговор а о додели домаћинства и пренос власништва	2010.					други потписник уговора	
1.7. усељење у домаћинства	четврти квартал 2010.	свечаност, присуствовање медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Кикинда	

Специфични циљ 1: У периоду 2011. откуп најмање 15 домаћинстава са окућницом за најмање 15 породица.

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
1.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	Трећи и четврти квартал 2010 и први квартал 2011	одобрена средства	потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО донатори
1.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за откуп	трећи квартал 2011.	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
1.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	трећи квартал 2011.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
1.4. Обилазак	четврти	Посећено	записник са лица			Комисија	

сеоског или приградског домаћинства које су корисници предложили за откуп	квартал 2011.	одговарајуће домаћинство	места				
1.5. Разматрање пријава и доношење одлуке о избору корисника домаћинства	четврти квартал 2011.	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука			Комисија и Савет	
1.6. Закључивање уговора о додели домаћинства и пренос власништва	четврти квартал 2011.	закључени уговори	потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
1.7. усељење у домаћинства	четврти квартал 2011.	свечаност, присуствовање медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Кикинда	

Специфични циљ2: У периоду **2010.** додела грађевинског материјала за извођење радова на властитом објекту ради побољшања услова становања за најмање 15 корисника.

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
2.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	други и трећи квартал 2010. године	одобрена средства	Потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО донатори
2.2. Формирање комисије и израда услова и	четврти квартал 2010.	формирана комисија и сачињени	Решење о формирању комисије и			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор

критеријума за расподелу грађ. материјала		услови и критеријуми	конкурсна документација са условима и критеријумима				
2.3.Расписивање конкурса и прикупљање пријава	четврти квартал 2010.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
2.4. Обилазак објеката подносилаца захтева	четврти квартал 2010	Посећени објекти	Записник са лица места			Комисија	
2.5. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	четврти квартал 2010.	извршен избор корисника домаћинства	Записник и одлука			Комисија и Савет	
2.6.Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	четврти квартал 2010.	Спроведена јавна набавка и одређен испоручилац грађ. мат	Записник , одлука, потписан уговор са најповољнијим добављачем			Корисник и наручилац	
2.7.Закључивање уговора о додели грађевинског материјала	четврти квартал 2010.	закључени уговори са корисницима	Потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
2.8 Испорука материјала и контрола градње по уговору	четврти квартал 2010. и први квартал 2011.	Испоручен грађевински материјал	записник			Комисија и испоручилац	

Специфични циљ2: У периоду **2011.** додела грађевинског материјала за извођење радова на властитом објекту ради побољшања услова становања за најмање 10 корисника.

Активност	Период	Очекивани	Индикатори	Потребни ресурси	Носилац	Партнери у реализацији
-----------	--------	-----------	------------	------------------	---------	------------------------

	реализације (од - до)	резултат		Буџет локалне самоуправе	Остали извори	активности	
2.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	Трећи и четврти квартал 2010. и први квартал 2011.	одобрена средства	Потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО донатори
2.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	трећи квартал 2011.	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	Решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
2.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	трећи квартал 2011.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
2.4. Обилазак објеката подносилаца захтева	четврти квартал 2011	Посећени објекти	Записник са лица места			Комисија	
2.5. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	четврти квартал 2011.	извршен избор корисника домаћинства	Записник и одлука			Комисија и Савет	
2.6. Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	четврти квартал 2011.	Сprovedена јавна набавка и одређен испоручилац грађ. мат	Записник, одлука, потписан уговор са најповољнијим добављачем			Корисник и наручилац	
2.7. Закључивање уговора о додели грађевинског материјала	четврти квартал 2011.	закључени уговори са корисницима	Потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
2.8. Испорука материјала и контрола градње по уговору	четврти квартал 2011. и први квартал 2012.	Испоручен грађевински материјал	записник			Комисија и испоручилац	

Специфични циљ3: У периоду 2010. додела грађевинског материјала за извођење радова на започетим, недовршеним стамбеним објектима за најмање 10 корисника

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
3.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	други и трећи квартал 2010. године	одобрена средства	потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО донатори
3.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	четврти квартал 2010.	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
3.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	четврти квартал 2010.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
3.4. Обилазак објеката подносилаца захтева	четврти квартал 2010	Посећено одговарајуће домаћинство	записник са лица места			Комисија	
3.5. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	четврти квартал 2010.	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука			Комисија и Савет	
3.6. Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	четврти квартал 2010.	закључени уговори	потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
3.7. Закључивање уговора о додели грађевинског материјала	четврти квартал 2010.	свечаност, присуствовање медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Кикинда	
3.8. Испорука материјала и контрола градње по уговору	четврти квартал 2010. и први квартал 2011.	Испоручен грађевински материјал	записник			Комисија и испоручилац	

Специфични циљ3: У периоду 2011. додела грађевинског материјала за извођење радова на започетим, недовршеним стамбеним објектима за најмање 10 корисника

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
3.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	Трећи и четврти квартал 2010. и први квартал 2011.	одобрена средства	потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО донатори
3.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	трећи квартал 2011.	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
3.3.Расписивање конкурса и прикупљање пријава	трећи квартал 2011.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
3.4. Обилазак објеката подносилаца захтева	четврти квартал 2011	Посећено одговарајуће домаћинство	записник са лица места			Комисија	
3.5. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	четврти квартал 2011.	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука			Комисија и Савет	
3.6.Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	четврти квартал 2011.	закључени уговори	потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
3.7.Закључивање уговора о додели грађевинског материјала	четврти квартал 2011.	свечаност, присуствовање медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Кикинда	
3.8 Испорука материјала и контрола градње по уговору	четврти квартал 2011. и први квартал 2012.	Испоручен грађевински материјал	записник			Комисија и испоручилац	

Специфични циљ 4: У периоду 2010-2011 обезбедити помоћ у економском оснаживању 20 породица кроз програме пољопривредног развоја у виду доходне активности у области повртарства, ратарства, сточарства и обука из ових области кроз 4 циклуса за 20 породица

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
Презентовање програма непосредно и оглашавањем преко локалних медија	други квартал 2010. године	Одржане најмање две презентације са најмање 30 потенцијалних корисника. Оглашен програм преко лок радија и ТВ у трајању од 7 дана	Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама. Број и врста медијских оглашавања	Сала за презентацију. Простор и време у локалним медијима		Покрајински фонд за развој пољопривреде НВО, Агенција за развој пољопр. и мале привреде општине Кикинда,	Национална агенција за запошљавање, филијала у локалним медијима
Идентификовање заинтересованих лица за програм економског оснаживања	други квартал 2010.	Идентификована заинтересована лица за програм	број и обим заинтересованих породица	анкетари		Агенција за развој пољопр. и мале привреде општине Кикинда,	Локална самоуправа, НСЗЗ
Проналажење извора средстава за реализацију програма	други квартал 2010.	Обезбеђена средства за програм	Висина обезбеђених средстава			Локална самоуправа	Покрајинска самоуправа, инвестициони банци
Израда критеријума за одабир корисника овог програма	други квартал 2010	Израђена анализа идентификованих потреба и формиран критеријуми	Број анкетираних корисника			Општинска радна група	Радна група, Повереници за соц рад
Расписивање	трећи квартал	Пријављена	Број	Постојећи људски ресурси		Локална	

конкурса за заинтересоване кориснике	2010.	избегла и ИРЛ на конкурс	пријављених			самоуправа	
Избор 20 породица које ће бити укључене у програм самозапошљавања	четврти квартал 2010.	Изабрано 20 породица које ће бити укључене у програм економског оснаживања	Број породица које испуњавају услове конкурса	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа, Агенција за развој пољопривреде и мале привреде	Повереници за социјал
Реализација програма	Први квартал 2011.	Реализовани задаци програма	Број обучених и			Корисници програма, радна група	Покрајинска инвестициона НВО..

ПОГЛАВЉЕ 7

Ресурси/буџет

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

Потенцијални донатори и фондови на које ће се реализација ЛАП-а ослањати су УНХЦР, УСАИД, Покрајински фонд за избеглице, Фонд за развој АП и и други доступни извори.

Поступајући у складу са донетим националним стратегијама очекује се финансијска подршка и ресорних министарстава.

Уколико се буду развијали програми социјалног становања и социјалног становања под заштићеним условима, локална самоуправа ће поред већ наведених средстава из локалног буџета, обезбедити и опремљено грађевинско земљиште за ове програме.

Процена трошкова реализације ЛАП-а ће се радити за сваку годину посебно, односно за сваки од специфичних задатака који су идентификовани.

Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

У **2010.** год. ће почети свеобухватна и интензивна примена Локалног плана, где су Одлуком о буџету општине Кикинда за 2010. годину предвиђена средства за избеглице и интерно расељена лица у износу од **1.500.000.** динара, а остали део средстава обезбедиће се учешћем на конкурсима расписаним за ову врсту пројекта.

ПОГЛАВЉЕ 8.

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛАП у Општини Кикинда обухватају **локалне структуре и**

различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- **Структуре за управљање процесом примене ЛАП-а и**
- **Структуре које су оперативне и примењују ЛАП**

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања, представљаће *чланови Савета за миграције општине Кикинда* који су учествовали у изради плана и евентално додатни чланова из реда кључних актера у локалној заједници, укључујући и кориснике овог план.

Савет за миграције општине Кикинда ће, као део свог будућег рада, направити *План управљања применом ЛАП-а*

Овај Савет, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације ЛАП-а;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП-а;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана.

У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији.

Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду.

Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног акционог плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним акционим планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Локалног савета за миграције о свим активностима на спровођењу Локалног плана;

46

- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана.

План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2010. год. припремаће Савет за миграције општине Кикинда уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, локални Савет ће формирати и одговарајуће радна тела.

Годишње планове ће усвајати Скупштина Општине Кикинда.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

ПОГЛАВЉЕ 9.

Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)** ЛАП је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2010-2014.
Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини општине Кикинда.
Финална евалуација обавиће се на крају 2014. године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
 1. Број нових програма за избегла и ИРЛ;
 2. Обухват избеглих и ИРЛ новим програмима;
 3. Структура корисника/ца програма;
 4. Ниво укључености различитих актера у подршку програмима намењених избеглим и ИРЛ у локалној заједници;
 5. Обим финансијских средстава издвојених за програме намењене избеглим и ИРЛ;
 6. Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

- **Методе и технике мониторинга и евалуације:** За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори), анкете, извештавање и др.

Савет за миграције ће формирати радно тело које ће бити одговорно за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Радно теле ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног акционог плана.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица
за период 2010. - 2014.

Општина Кикинда